

loodsdienst, had men hier te maken met een loodsdienst van de Maasmond, die thuishoorde in Den Briel. Daarin had onze stad zeggenschap naast Delft, Schiedam en Den Briel.

Deze 'Pilotagie van de Mase ende 't Goereesche gadt' werd geregeld door een plakkaat van de Staten van Holland en Westvriesland sedert 21 oktober 1616. Ook voor die tijd kende men in Den Briel reeds een loodsdienst, waar Rotterdam bij betrokken was.

Uit oude bepalingen blijkt, dat de loods vroeger loodsman of lootsman werd genoemd. Daarvóór gebruikte men het woord piloot of pijloot en heette de dienst pilotagie.

Tot in de 18de eeuw was het gewoonte of voorschrift, dat de loods een lood of peillood gebruikte om de diepte van het vaarwater te peilen. Op het insigne van 1616 stond een 'dieploot met een lijn omschoren'.

We mogen dus wel aannemen, dat de benamingen piloot, loodsman en loods afkomstig zijn van peillood en lood.

De voorgeschiedenis tot 1616.

Voor de 17de eeuw was er weinig geregeld met betrekking tot de loodsdienst. Toch waren er wel enkele bepalingen, waaruit blijkt dat de overheid het belang ervan inzag. Daarnaast zijn er oude voorschriften, die tonen dat er reeds in de 15de eeuw loodsen in de Maasmond werkzaam waren.

Zoals ook thans nog bij het Rijk de dienst van het Loodswezen en de dienst der Betonning, Bebakening en Verlichting onder eenhoofdige leiding staan, zo was ook vroeger de betonning en bebakening een dienst, die naast de loodsdienst van veel belang was voor een veilige scheepvaart.

Reeds vóór 1321 waren er vuurbakens voor de scheepvaart bij nacht. In 1358 sloot Machteld van Voorn met Dordrecht en kooplieden van de Hanzesteden een overeenkomst om in de Maasmond vier tonnen te leggen ten behoeve van de in- en uitvarende schepen ¹).

In een ordonnantie van Den Briel uit het jaar 1465 ²) werd gezegd, dat 'alle comanscippen naer ouder gewoenten ende van rechts wegen, die uut der Maezen in zee varen oft uuter zee in de Maze commen, sculdich zijn te betaelne' het daarna genoemde 'capen-, vierboeten- ende tonnegelt, uitgedaen die scepen, die